IQRO JURNALI / 2023
GUVOHNOMA № 060680

E-ISSN : 2181-4341
https://wordlyknowledge.uz
IMPACT FACTOR(SJIF) : 3,934

IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 7,245

SPECIAL ISSUE

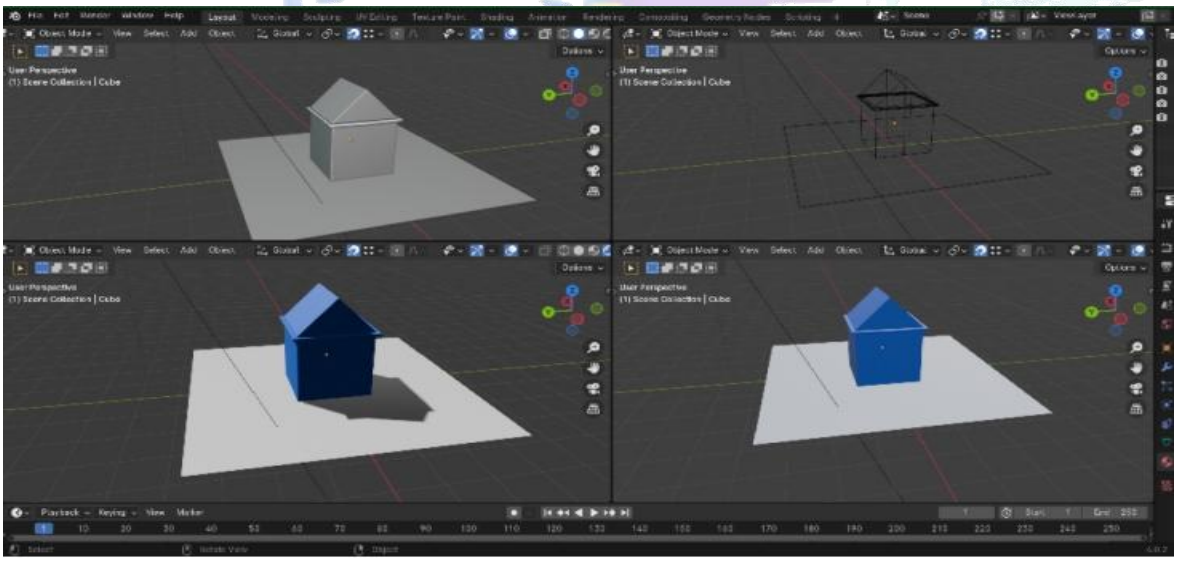
ZAMONAVIY INSHOOTLARNI ARXITEKTURA LOYIHALARIDA BLENDER DASTURINING O`RNI

Kimsanboyev Isroiljon Akmaljon o‘g‘li

Xakimov Baxtiyor Muzaffar o‘g‘li

Andijon davlat universiteti talabasi

Blender dasturi bizga modellashtirish, jihozlash, animatsiya, simulyatsiya, renderlash, kompozitsiya, harakatni kuzatish, hatto videoni tahrirlash va o‘yin yaratish imkonini beradi. Yana bir qulayligi Linux, Windows va Macintosh operatsion tizimlarda ham teng darajada yahshi ishlaydi. Blender dasturining interfeysi izchil tajribani ta’minlash uchun OpenGL(Open Graphics Library- bu 2D va 3D vektor grafiklarini renderlash uchun ko‘p tilli, platformalararo amaliy dasturlash interfeysi) dan foydalanadi. Blender GNU GPL litsenziyasiga ega, uning foydalanuvchilari modellashtirish sohasida yuqori o’rinda turuvchi modellar bilan ishlaydi.

Rasm 1: Blender dasturining interfeysi

1) Qattiq rejimda ko‘rish (display in solid mode);
2) Ko‘rsatishni oldindan ko‘rish (display render preview);
3) Obyektni qirralarini ko‘rish (display the object as wire edges);
4) Materialni oldindan ko‘rish rejimida ko‘rish (display in material Preview mode)

GNU GPL(GPL,General Public License) bo‘yicha foydalanuvchilar tomonidan boshqariladigan loyiha sifatida jamoatchilik kodi bazasiga oz yoki ko‘p bo‘lgan o‘zgartishlar kiritish huquqiga ega bo‘ladi. Bunda siz yangi funksiyalar qo‘shish, xatoliklarni bartaraf etish va foydalanish qulayligini oshirishingiz mumkin. Blender dasturidan foydalanayotgan foydalanuvchi shaxs bepul texnik va ijodiy ishlab chiqarish vositalari va bozorlarga erkin kirish imkoniyati bilan 3D CG kontentini yaratishda erkin bo`ladi.

Dizayn g'oyalarini ko‘rish va ishlab chiqish uchun arxitektura kabi sohalarda Blenderdan foydalanish har qanday ish jarayonini yaxshilashning kuchli usuli hisoblanadi. Blender kabi ko‘p qirrali vosita yordamida har kim modellarning 3D vizualizatsiyasi va aniq modellar, yorug'lik simulyatsiyasidan foydalangan holda dizaynni tezda ishlab chiqish qurilish boshlanishidan oldin natijalarni ko‘rishga imkon beradi. Dasturda arxitektorning malakasi va fikrlashi natijasida uch o‘lchamli holatda ko‘rish mumkin.

Blender dasturi arxitektura mutaxasislarning me’moriy muhitni tashkil etish, binolarni loyihalash va me’moriy yechimlarni ishlab chiqishda ishlarini sezilarli darajada osonlashtirishga xizmat qiladi. Arxitektorlar qurilayotgan zamonaviy inshootlar uchun loyiha tayyorlash jarayonida blender dasturidan foydalanib, bunda dasturning vazifalari qurilishi rejalashtirilgan binolarni turli tomonlaridan ko‘rish, obyektni qancha yer maydoni egallashi, tashqi va ichki ko‘rinish dizayni (interior va exterior dizayn) qurilish davomida sarflanadigan mahsulotlar va ularning miqdori haqida ma’lumotlarni aniqlashlari mumkin. Shu bilan bir qatorda obyektga qancha miqdorda pul sarflanishini (loyihadagi maxsulotlarni hisoblab chiqish orqali) bilish mumkin.

Agar sizda allaqachon tayyor dizayn mavjud bo'lsa, siz loyiha haqida marketing materiallarini ishlab chiqarish va g'oyani har kimga sotish uchun Blenderdan foydalanishingiz mumkin. Cycles yoki Eevee renderlaridan foydalanib, siz me'moriy dizaynlarni sotishga yordam berish uchun chiroyli tasvirlarni yaratishingiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Autodesk 3ds Max 2024 Basics Guide, By Kelly L. Murdock, Published July 28, 2023;
2. Autodesk 3ds Max 2022 Fundamentals, ASCENT, Published August 30, 2021;
3. Autodesk.com.

WORDLY KNOWLEDGE